

Technische Fiche :

Onderwijs

Samengesteld door: *Sonia Van Laere*

1. Vaststelling

- *Er wordt in toenemende mate Frans gesproken op de speelplaats, op verjaardagsfeestjes, aan de schoolpoort, op oudercontacten, tijdens informele contacten tussen ouders en leerkrachten...zelfs tussen leerkrachten en leerlingen als de leerling het echt niet begrijpt.*
- *Deze Franstalige kinderen zijn vaak van 'betere komaf', hebben hoog opgeleide ouders, worden thuis geholpen bij huistaken...Ze slagen er doorgaans in hun schoolloopbaan op het normale tempo te doorlopen, ook al spreken ze, zelfs in het laatste jaar, geen vlot Nederlands.*
- *Deze Franstalige kinderen worden aan de schoolpoort afgezet door hun ouders die
  - *ofwel verder doorrijden naar Brussel (forenzen)*
  - *ofwel nog even ter plaatse hun boodschappen (in 't Frans) doen op weg terug naar huis**

2. Analyse van de Praktijk

- *De taalwet schrijft voor dat in alle hoger genoemde situaties de taal Nederlands moet zijn. De praktijk leert dat veel Franstaligen op een zo vanzelfsprekende manier Frans blijven spreken dat het steeds de individuele leerkrachten zijn die zich er tegen moeten verzetten. Het hangt af van de plaatselijke directie en inrichtende macht of ze al dan niet rugdekking krijgen.*
Vanuit een verkeerd begrepen 'belang van het kind', en vanuit de onmacht om met deze situatie om te gaan voeren leerkrachten deze gesprekken al te vaak in het Frans.
- *Het blijkt ook dat de idee om aanvankelijk hoffelijk te zijn en er van uit te gaan dat deze Franstaligen na verloop van tijd wel Nederlands zullen leren verkeerd is. Eens 2 personen de gewoonte hebben om in het Frans met mekaar te converseren, is het nog veel moeilijker om over te schakelen naar het Nederlands.*
- *In het goed functionerende 'immersie' onderwijs in Wallonië heeft men nochtans al lang begrepen dat het taalbad alleen kan slagen als aan een aantal voorwaarden voldaan is:*
  - 1) *De leerkrachten Nederlands engageren zich om alleen Nederlands te praten.*

2) *Er wordt aan de leerlingen gevraagd ook buiten de schooluren Nederlands te gebruiken, in sportclubs, kampen, stages... Dit vraagt een engagement van de ouders want ze moeten zelf die stages... zoeken.*

- Chinese, Oezbeekse...kinderen die op onze scholen zitten spreken na een jaar veel beter Nederlands dan Franstalige leerlingen. Ze hebben immers geen alternatief en moeten zich wel toeleggen op het Nederlands.

- Sommige scholen passen zich aan de toevloed van Franstaligen aan door examens anders op te stellen. Alle vragen worden in actieve vorm opgesteld. Passieve zinnen zijn voor anderstaligen immers moeilijker te begrijpen, 'en bij Aardrijkskunde of Fysica komt het er toch op aan te testen of de leerling de leerstof begrijpt en niet of hij Nederlands kent'. Ook de Vlaamse leerlingen worden dan uitsluitend met dit eenvoudiger Nederlands geconfronteerd, terwijl een goede beheersing van de taal noodzakelijk om in het hoger onderwijs teksten te begrijpen, samenvattingen te maken...

- Het 'schoolreglement' als instrument tegen de verfransing is niet afdoende (waardoor directie en inrichtende macht geen rugdekking kunnen geven)

3. Impact van de situatie

- Vlaamse kinderen ontvluchten de plaatselijke scholen. Dit fenomeen doet zich voor in alle gemeenten langs de taalgrens (van Heuvelland tot Voeren) en is zeker niet beperkt tot BHV.

- Vlaamse gemeenten (of een andere inrichtende macht) financieren de opvoeding van Franstalige kinderen (theoretisch mogelijk tot 18 j). Veel Franstalige ouders sturen hun kinderen over de taalgrens naar school omdat de kwaliteit van het onderwijs, en de kwaliteit van de gebouwen beter is, niet omdat ze zo graag willen dat hun kinderen Nederlands leren. Dit heeft nog een bijkomend pervers effect. Als er in een taalgrensgemeente een nieuwe school gebouwd wordt is de aantrekkingskracht voor de Franstaligen nog groter, en gaan nog minder Vlaamse kinderen uit die gemeente in hun eigen dorp naar school.

- Verdere verfransing van het straatbeeld (winkels, openbare diensten...)

- Devaluatie van diploma's.